

**Sygn. akt I C 403/22**

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Sopocie I Wydział Cywilny

w składzie : Przewodniczący: SSR Anna Olszewska-Kowalska

Protokolant: sek.sąd. Aleksandra Szymańska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2022 roku w Sopocie

na rozprawie

sprawy z powództwa: **E. B.**

przeciwko: **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powódki E. B. kwotę 3340,62 zł (trzy tysiące trzysta czterdzieści złotych sześćdziesiąt dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powódki E. B. kwotę 1.117 zł (jeden tysiąc sto siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

**Sygn. akt I C 403/22**

## UZASADNIENIE

Powódka E. B. wniosła pozew przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 3.340,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 01 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powódka zawarła z pozwanym umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi Program (...) Rentowy D. (...) potwierdzoną polisą o nr (...). Zgodnie z zawartą umową, powódka była zobowiązana m.in. do opłacania składek, zaś ubezpieczyciel był zobowiązany do udzielenia powódce ochrony ubezpieczeniowej na wypadek śmierci, a także do alokacji uiszczonych przez powódkę składek. Powódka podjęła decyzję o rezygnacji z umowy ubezpieczenia. Wartość polisy na dzień rozwiązania umowy zgodnie z ustaleniami pozwanego, wynosiła 3.340,62 zł jednak pozwany potrącił opłatę za wykup w wysokości 3.340,62 zł. W konsekwencji na rzecz powódki nie została wypłacona żadna kwota. Powódka skierowała do pozwanego wezwanie do zwrotu pobranej opłaty za wykup, jednak pozwany odmówił dobrowolnego spełnienia świadczenia. W uzasadnieniu pozwu powódka zakwestionowała legalność i zasadność postanowień dotyczących wypłaty wartości wykupu twierdząc, iż postanowienia te stanowią niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385<sup>1</sup> k.c., a co za tym idzie nie wiążą powódki. Postanowienia te nie zostały z powódką uzgodnione indywidualnie, ponadto czynność polegająca na potrąceniu z rachunku powódki części zgromadzonych środków jest czynnością sprzeczną

z dobrymi obyczajami i rażąco naruszającą interesy powódki. Termin liczenia odsetek ustawowych za opóźnienie ustalony został na podstawie art. 455 k.c. (pozew – k. 3-7v)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Sopocie uwzględnił żądanie pozwu w całości. (nakaz zapłaty k. 25)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł, iż konsekwencją rozwiązania umowy ubezpieczenia jest zatrzymanie przez pozwanego środków w oparciu o § 10 OWU, zgodnie z którym to zapisem wypłata wartości wykupu jest możliwa, poczynając od drugiej rocznicy polisy. Pozwany podniósł również, że powódka zawodowo wykonywała czynności agencyjne, oferując klientom produkty z całą pewnością posiadał wiedzę na temat sposobu zawarcia umowy ubezpieczenia, struktur produktów oferowanych przez pozwanego i ryzyka inwestycyjnego. Ponadto powódka nie odpowiedziała na ofertę i nie podpisała ugody, mimo, iż mogła otrzymać 80 % środków, co jest zgodne z wytycznymi Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sprzeciw pozwanego – k. 27-29)

### ***Sąd ustalił następujący stan faktyczny:***

Dnia 17 kwietnia 2013 roku powódka E. B. zawarła umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym – (...) S.A. z siedzibą w S. - w ramach Programu (...) Rentowego D. (...).

Potwierdzeniem objęcia powoda ochroną ubezpieczeniową od dnia 18 kwietnia 2013 roku jest dokument polisy nr (...). Prawa i obowiązki wynikające z zawartej umowy określone zostały w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Inwestycyjnego Programu (...) Rentowego D. (...) z Regularną Składką Ubezpieczeniową wraz z tabelą opłat i limitów.

Do obowiązków powódki należało m.in. regularne opłacanie składki ubezpieczeniowej w kwocie 200,00 złotych miesięcznie przez cały okres trwania stosunku ubezpieczenia. Część wpłaconych środków była przeznaczona na opłaty związane z umową. Zgodnie z § 24 ogólnych warunków ubezpieczenia, w trakcie trwania umowy ubezpieczenia inwestycyjnego E. Hestia pobiera następujące opłaty: opłatę początkową od opłaty dodatkowej, miesięczną składkę za ryzyko z tytułu obejmowania ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową w danym miesiącu polisowym, miesięczną opłatę administracyjną z tytułu bieżących kosztów administrowania Indywidualnym rachunkiem jednostek uczestnictwa – jako część opłaty administracyjnej pobieranej przez cały okres trwania umowy ubezpieczenia inwestycyjnego, miesięczną opłatą administracyjną z tytułu bieżących kosztów administrowania indywidualnym rachunkiem jednostek uczestnictwa – jako część opłaty administracyjnej pobieranej przez okres pierwszych 10 lat trwania umowy ubezpieczenia inwestycyjnego, opłatę manipulacyjną z tytułu wykonania konwersji jednostek uczestnictwa, opłatę manipulacyjną za zamianę ubezpieczenia na bezskładkowe, opłatę manipulacyjną z tytułu wypłaty wartości wykupu z subkonta oraz opłatę za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi.

Według OWU ubezpieczenia z ufk w umowie zawartej przez powódkę - osobie oszczędzającej przyznane zostało prawo do wypłaty wartości wykupu po drugim roku trwania umowy, na zasadach opisanych w § 7-10 OWU. Według OWU wartość wykupu całkowitego to kwota stanowiąca w każdym roku polisowym umowy ubezpieczenia procent wartości konta podstawowego. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie ubezpieczonego. Odpowiedzialnością E. Hestii z tytułu umowy ubezpieczenia objęta jest wypłata m.in. świadczenia z tytułu wykupu całkowitego lub wykupu częściowego - wypłata Ubezpieczającemu wartości wykupu całkowitego lub wypłata wartości wykupu częściowego. Wypłata wartości wykupu całkowitego jest możliwa Ubezpieczającemu, na jego wniosek oraz bez wniosku, w przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia. Przy wypłacie wartości wykupu całkowitego umarzone są jednostki uczestnictwa z konta podstawowego. Wraz z wypłatą wartości wykupu całkowitego wypłacana jest wartość wykupu z subkonta.

Zgodnie z § 10 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia, wypłata wartości wykupu całkowitego lub wartości wykupu częściowego jest możliwa poczynając od drugiej rocznicy polisy. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia inwestycyjnego przed drugą rocznicą polisy wartość wykupu całkowitego lub częściowego nie istnieje. Zgodnie z

§ 10 ust. 2, wartość wykupu całkowitego lub wartość wykupu częściowego w kolejnych latach polisowych umowy ubezpieczenia inwestycyjnego wynoszą: w 3 roku – 10 %, w 4 roku – 30 %, w 5 roku – 40 %, w 6 roku – 50 %, w 7 roku – 60%, w 8 roku – 70%, w 9 roku – 85%, w 10 roku – 90%, od 10 roku – 100%.

Zgodnie z § 31 ust. 1 i 2 OWU, umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu m.in: z końcem okresu wypowiedzenia, z dniem zakończenia ubezpieczenia bezskładkowego, jeżeli nie podjęto opłacania regularnych składek ubezpieczeniowych, z dniem powstania zaległości w opłacie składek, jeżeli zaległość nie została uregulowana w terminie określonym w § 18. W sytuacjach wskazanych powyżej ubezpieczającemu wypłacana jest wartość wykupu całkowitego oraz wartość wykupu z subkonta, wyznaczana na dzień rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Zgodnie z § 32 ust. 1 OWU, ubezpieczającemu przysługuje prawo wypowiedzenia umowy ubezpieczenia inwestycyjnego w każdym czasie, z zachowaniem określonego w ust. 2 poniżej okresu wypowiedzenia poprzez złożenie E. Hestii oświadczenia w tym przedmiocie. Zgodnie z § 32 ust. 2, okres wypowiedzenia trwa do dnia zatwierdzenia do wypłaty wartości wykupu całkowitego lub wartości wykupu z subkonta lub podjęcia dalszych decyzji o odmowie wypłaty wartości wykupu całkowitego oraz wartości wykupu z subkonta (jeżeli wartość wykupu całkowitego oraz wartość wykupu z subkonta nie istnieje).

(dowód: polisa k. 11, Ogólne Warunki Ubezpieczenia Inwestycyjnego Program (...) Rentowy D. (...) z Regularną Składką Ubezpieczeniową wraz z tabelą opłat i limitów – k. 12 -18)

W dniu 17 października 2014 roku umowa ubezpieczenia została rozwiązana.

(okoliczność bezsporna, ponadto dowód: pismo pozwanego z dnia 13.02.2015 r. k. 47)

Pozwany na dzień 17 października 2014 roku dokonał wyceny wysokości rachunku powódki. Wartość rachunku powódki wynosiła 3340,62 złotych.

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: pismo pozwanej z dnia 25.08.2020 roku – k. 48)

Pismem z dnia 30.10.2020 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 3340,62 zł tytułem zwrotu pobranych w wyniku rozwiązania umowy środków wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18.10.2014 r. do dnia zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Pomimo wezwania pozwany nie dokonał zwrotu nienależnie pobranej kwoty w wyznaczonym jej terminie. W piśmie z dnia 01.12.2020 r. pozwany zaproponował powódce zawarcie ugody i wypłatę 80 % zgromadzonych środków. Powódka nie skorzystała z powyższej propozycji.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 20-21, pismo pozwanego z dnia 01.12.2020 r. k. 49-50)

Decyzją z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie (...)61-19/14/15/JM Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w G. nałożył na (...) Towarzystwo (...) na (...) S.A. w S. obowiązek wykonania złożonego przez tego przedsiębiorcę w toku postępowania zobowiązania w stosunku do aktualnie wykonywanych umów zawartych w oparciu o wzorce umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym o nazwach m.in. Program (...) Rentowy D. (...) Ogólne Warunki Ubezpieczenia Inwestycyjnego z Regularną Składką Ubezpieczeniową poprzez wdrożenie działań mających na celu poprawę warunków w zakresie rozwiązania umowy ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, polegających na zwiększeniu wartości wykupu, do poziomu wyjściowego nie mniejszego niż 75% wartości konta podstawowego (w tym przypadku wykupu całkowitego) albo części wartości konta podstawowego (w przypadku wykupu częściowego), przy zachowaniu wzrostu wartości wykupu w kolejnych latach w ten sposób, że:

1. wartość wykupu całkowitego lub wartość wykupu częściowego wynosić będzie: w 1 roku – 75 %, w 2 roku – 80%, w 3 roku – 85%, w 4 roku – 87%, w 5 roku – 89%, w 6 roku – 91%, w 7 roku – 93%, w 8 roku – 95%, w 9 roku – 98%, od 10 roku – 100%,

2. w celu wykonania zobowiązania, o którym mowa powyżej przedsiębiorca miał podjąć następujące działania: w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji Towarzystwo wysła listem poleconym indywidualne aneksy do wszystkich ubezpieczających posiadających indywidualne umowy ubezpieczenia zawarte na podstawie wzorców umownych objętych postanowieniem, komunikat zostanie również zamieszczony na stronie internetowej (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. w dniu uprawomocnienia się decyzji i utrzymywany będzie na tej stronie przez okres 12 miesięcy od dnia jego umieszczenia.

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, iż podjęte czynności mogą zostać uznane za działania zmierzające do poprawy sytuacji konsumentów, którzy przystąpili do ubezpieczeń ocenianych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK. Jednocześnie zastrzeżono, iż wydanie przedmiotowej decyzji nie oznacza akceptacji ze strony (...) wysokości zaproponowanego poziomu wartości wykupu z tytułu rozwiązania umowy. Dlatego też zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Spółkę akceptuje ona fakt, iż pomimo wprowadzenia opisanych zmian, konsument może dochodzić roszczeń z tytułu ocenianych ubezpieczeń na drodze postępowania sądowego w szczególności roszczeń cywilnych w zakresie całości zatrzymywanych kwot z tytułu rozwiązania umowy. Wskazano nadto, iż wprowadzenie przez Spółkę do stosowania nowych zasad nie jest równoznaczne z zamknięciem konsumentom drogi do dochodzenia prawnie chronionych interesów w tym w szczególności roszczeń na drodze cywilnoprawnej przewidzianych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. Oznacza to, że konsument może dochodzić zwrotu całej zatrzymanej przez przedsiębiorcę kwoty bez względu na zatrzymane kwoty związane z ustaloną i przyjętą wartością wykupu.

(fakt notoryjny, nadto znany Sądowi z urzędu - decyzja Prezesa UOKiK w G. z dnia 26 listopada 2015 roku, (...)61-19/14/15/JM)

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Sąd zważył, że ustalony w sprawie stan faktyczny był bezsporny, nadto znalazł potwierdzenie w dokumentach złożonych do akt sprawy przez strony postępowania. Żadna ze stron nie kwestionowała przedmiotowych dokumentów, także i Sąd nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności.

Kwestią sporną w sprawie było rozstrzygnięcie czy powódce należy się zwrot od pozwanego kwoty 3340,62 złotych, tj. całości kwoty zgromadzonej na indywidualnym rachunku jednostek uczestnictwa w dacie rozwiązania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (ufk) w ramach programu (...)Rentowego D. (...).

Przechodząc do oceny powództwa ogólnie należy wskazać, że co do zasady w przypadku ubezpieczeń na życie z ufk świadczenia nie są wypłacane przez ubezpieczyciela wyłącznie w razie zajścia przewidzianego w umowie zdarzenia, jakim jest śmierć (lub dożycie określonego wieku), lecz możliwy jest tzw. wykup częściowy lub całkowity na podstawie wniosku osoby uprawnionej. Zasadniczo w przypadku ubezpieczeń na życie z ufk wysokość świadczeń jest uzależniona od wyników inwestycyjnych osiągniętych przez ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy, czyli odzwierciedla wartość instrumentów finansowych, będących podstawą wyceny jednostki ufk.

Okolicznością, która wywołała dyskusję na temat charakteru prawnego ubezpieczenia na życie z ufk jest kwestia określenia zdarzeń, których zajście powoduje wypłacanie świadczenia ubezpieczeniowego. Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. „przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę”. Przez wypadek ubezpieczeniowy rozumie się zdarzenie przyszłe i niepewne, niezależne od woli ubezpieczonego, którego zajście powoduje powstanie po stronie ubezpieczyciela obowiązku wypłaty świadczenia. Jakie zdarzenie w konkretnym przypadku stanowi wypadek ubezpieczeniowy, określa umowa ubezpieczenia wraz z ogólnymi warunkami ubezpieczenia. Składka ubezpieczeniowa, co do zasady, ustalana jest w oparciu o ocenę ryzyka ubezpieczeniowego i zależy od prawdopodobieństwa zaistnienia zdarzenia. Stąd tradycyjnie przyjmuje się,

że świadczeniem głównym ubezpieczyciela jest ponoszenie ryzyka, a cechą umowy ubezpieczenia jej losowość. [Por. „Charakter prawny ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym” M.-B. B. Prawo Asekuracyjne nr (...)]

Sąd zważył, że w orzecznictwie widoczna jest tendencja do dostrzegania wartości świadczenia wypłacanego klientowi na jego życzenie, tzw. wartości wykupu jako jednego ze świadczeń głównych, przysługujących z umowy ubezpieczenia, co powodowałoby brak możliwości stwierdzenia abuzywności klauzuli dotyczącej wartości wykupu, wykluczałoby zastosowanie art. 385<sup>1</sup> § 1 k.c. Orzecznictwo w tym zakresie nie jest jednak jednolite.

Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę nie podziela stanowiska, iż wskazane w przedmiotowej umowie świadczenie wykupu należało do głównych świadczeń stron, przyjmując że „wartość wykupu” w umowie ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ma niejako charakter zastępczy w przypadku niedościa do wypłaty świadczeń głównych będących głównym celem zawarcia umowy i stanowiących jej przedmiot zgodnie z zapisami warunków ubezpieczenia.

Sąd zważył, że program w ramach którego powódka zawarła umowę ubezpieczenia na życie z ufk niewątpliwie zakładał oszczędzanie obliczone na uzyskanie określonego kapitału poprzez zainwestowanie środków pieniężnych, jednak przedmiotem ubezpieczenia było życie ubezpieczonego (§ 3 OWU). Powódka działała jako konsument, albowiem przystąpienie do ubezpieczenia nie miało bezpośredniego związku z działalnością zawodową i gospodarczą powoda. Nawet jeśli powódka zawodowo wykonywała czynności agencyjne oferując klientom produkty okoliczność ta nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, skoro zawarcie umowy z pozwanym nie było w związku z jej działalnością zawodową. Nie ma także wątpliwości, że warunki umowy nie były z powódką indywidualnie negocjowane.

Sąd uznał również, że określony w OWU procent wartości konta podstawowego wypłacany ubezpieczającemu w związku z całkowitą lub częściową wypłatą świadczenia wykupu kształtuje obowiązki powódki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza jej interesy jako konsumenta.

Podkreślić także należy, że co do produktu w ramach którego powódka zawarła z pozwanym umowę ubezpieczenia, wiadomym jest Sądowi, że Prezes UOKiK – jak wynika z decyzji z dnia 26.11.2015 r. (opublikowanej na stronie internetowej: [https://uokik.gov.pl/download.php?plik= \(...\)](https://uokik.gov.pl/download.php?plik= (...))) – przeprowadził postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko pozwanemu w niniejszej sprawie STU na (...) S.A. w S. dotyczące m.in. wzorców umów ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Program (...)Rentowy D. (...) Ogólne Warunki Ubezpieczenia Inwestycyjnego z Regularną Składką Ubezpieczeniową, tj. programu w ramach którego powódka zawarła z pozwanym umowę ubezpieczenia z ufk, która uległa rozwiązaniu i z których to okoliczności faktycznych wywodzi żądanie w niniejszej sprawie. Oczywiście Sąd nie jest w niniejszej sprawie w żaden sposób związany decyzją Prezesa UOKiK, jednak jest to okoliczność, której nie można w sprawie pominąć. Stwierdzić zatem należy, że § 10 OWU (przytoczony wyżej w uzasadnieniu) stał się przedmiotem zainteresowania Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów.

Sąd uznał, że postanowienie umowne zawarte w § 10 Ogólnych warunków umowy spełnia przesłanki rażącego naruszenia interesów konsumenta oraz godzi w dobre obyczaje, a tym samym winno zostać uznane za niedozwoloną klauzulę umowną. § 10 OWU przewiduje w wypadku rozwiązania umowy prawo pobrania przez pozwanego świadczenia wykupu w wysokości określonej. Jednocześnie ani umowa, ani OWU nie wskazują jednoznacznie jaki jest charakter tego świadczenia, za jakie czynności jest ono pobierane, a nadto powoduje utratę przez powódkę środków zgromadzonych na rachunku bez względu na ich wysokość, przy czym przy rozwiązaniu umowy w dwóch pierwszych latach trwania umowy pozwany pobiera 100% środków zgromadzonych na koncie. Ponadto w umowie oraz OWU brak jakiegokolwiek informacji na temat mechanizmu wyliczania wysokości świadczenia wykupu, co powoduje, że zawierający umowę konsument nie ma możliwości realnie ocenić czy zawarcie umowy jest dla niego rzeczywiście korzystne, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które mogą wystąpić w przyszłości, a które mogą go skłonić do ewentualnego wcześniejszego rozwiązania umowy. Jednocześnie nie sposób przyjąć, że świadczenie wykupu jest

usprawiedliwione ponoszeniem przez towarzystwo ubezpieczeniowe kosztów zawarcia umowy, jak również celem samej umowy, którym jest długotrwałe, regularne uiszczanie składek przez ubezpieczonego w celu ich inwestowania przez towarzystwo ubezpieczeniowe w wybrane fundusze kapitałowe. W zapisach OWU brak jednoznacznego wskazania, że świadczenie wykupu ma służyć pokryciu właśnie kosztów ponoszonych przez ubezpieczyciela w związku z zawarciem umowy. Tym samym takie ukształtowanie obowiązku konsumenta jest niezgodne z dobrymi obyczajami, zakładającymi lojalność przedsiębiorcy wobec konsumenta oraz konstruowania jasnych i przejrzystych postanowień umownych bez zatajania okoliczności wpływających na prawną i ekonomiczną sytuację konsumenta przy zawieraniu umowy. Zakwestionowane postanowienie umowne nakłada na konsumenta obowiązek poniesienia świadczenia wykupu pochłaniającego wszystkie środki zgromadzone na jego rachunku jeżeli wypowiedzenie umowy następuje w ciągu dwóch pierwszych lat trwania umowy oraz znaczną ich część w latach następnych i to bez względu na wysokość uiszczanej przez konsumenta składki regularnej oraz bez względu na wysokość środków zgromadzonych na rachunku. Pobranie przez pozwanego całości lub znacznej części tych środków w oderwaniu od kwoty uiszczonych przez powódkę składek oraz kosztów poniesionych przez pozwanego rażąco narusza interesy konsumenta, gdyż jest wyrazem nierówności stron, kształtując prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami.

Pozwany nie przedstawił w sprawie żadnych dowodów na poparcie swojego stanowiska o konieczności oddalenia powództwa. W szczególności pozwany nie wykazał racjonalnego i dającego się zaakceptować powiązania kosztów i ryzyka ubezpieczyciela z wysokością świadczenia wykupu. Podkreślić także należy, że Sąd w niniejszej sprawie rozpatrywał treść umowy łączącej powoda z pozwanym.

Wobec powyższego uznać należy, że postanowienie umowy ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, które uprawniają ubezpieczyciela do zatrzymania w drugim roku trwania umowy 100% zgromadzonego przez konsumenta kapitału w wypadku rozwiązania umowy są niedozwolonymi klauzulami. Przedmiotowa opłata jest rażąco wygórowana i niewątpliwie nie znajduje uzasadnienia w wartości świadczenia wzajemnego pozwanego ani poniesionych przez pozwanego kosztach, związanych z zawarciem umowy. Sąd zauważył również, że wprawdzie łączący strony stosunek prawny powstał w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia, ale świadczenie pozwanego na wypadek śmierci powódki w czasie trwania stosunku i związane z tym ryzyko pozwanego miały charakter marginalny, jeśli zważy się na wysokość sumy ubezpieczenia. Nie można zatem doszukiwać się uzasadnienia rażąco wygórowanej opłaty za wykup polisy w ponoszonym przez pozwanego ryzyku.

W ocenie Sądu skoro § 10 OWU ma charakter klauzuli abuzywnej pozwany nie miał prawa zmniejszyć świadczenia wykupu i powódce należała się od pozwanego całość środków zgromadzonych przez powódkę na rachunku - konsekwencją uznania zakwestionowanych postanowień, które kształtują ustalenie wartości wykupu (tj. § 10 OWU) za mające charakter niedozwolonej klauzuli umownej, jest uznanie, iż nie wiązały powódki, a ustalona na ich podstawie wartość wykupu miała charakter świadczenia nienależnego i na podstawie art. 405 k.c. świadczenie to podlegało zwrotowi w całości, gdyż ani warunki ubezpieczenia, ani ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych nie dają żadnych podstaw do przyjęcia, że w miejsce zakwestionowanego zapisu wchodzi inne postanowienie pozwalające na ustalenie wartości wykupu. W niniejszej sprawie nie ma także podstaw, by ustalać, że wartość wykupu powinna być naliczona w innej wysokości. Umowa została rozwiązana i strony winny zwrócić to co wzajemnie sobie świadczyły.

Zatem w pkt I wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3340,62 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.12.2020 roku do dnia zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., przy uwzględnieniu art 455 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, przyjmując, że skoro powód wygrał sprawę w całości, od pozwanego należy jest mu zwrot poniesionych przez niego kosztów w pełnej wysokości. W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1117 zł, na którą składa się kwota 200 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 900 złotych wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym, ustalona na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.).